

VIÐSKIPTARÁÐUNEYTIÐ

ARNARHVOLI, 150 REYKJAVÍK

Efnahags- og viðskiptanefnd
Alþingi

2. des. 1992

*Alþingi**Erindi nr. B 116 / 464**komudagur 2 / 12 1992***Frumvarp til laga um neytendalán.**

Í framhaldi af fundi með efnahags- og viðskiptanefnd Alþingis 26. nóvember sl. vill ráðuneytið koma eftirfarandi greinargerð á framfæri varðandi 21. gr. frumvarpsins sem fjallar um framsal kröfuréttinda.

Tilskipunin um neytendalán (87/102/EEC) mælir fyrir um að þar sem réttur lánveitanda skv. lánssamningi er framseldur þriðja aðila hverja þá málsvörn sem honum var tiltæk gegn upphaflegum lánveitanda, þar með töldum skuldajöfnuði, þar sem slíkt er heimilt í aðildarríki því sem í hlut á. Í 10. gr. er mælt fyrir um að aðildarríki sem heimilar neytanda að inna af hendi greiðslu eða setja tryggingu með víxlum skuli sjá til þess að neytandinn njóti tilhlýðilegrar verndar þegar hann notar skjöl þessi á þann hátt.

Á öðrum Norðurlöndum hefur þetta ákvæði verið útfært á þann hátt að bann er lagt við notkun víxla eins og sjá má á útdráttum úr sambærilegri norrænni löggjöf sem hér fylgir með.

Danmörk. Danir gerðu breytingar á lögunum um neytendalán á síðasta ári í samræmi við ákvæði tilskipana EB um neytendalán. Lov 1990 13. juni, nr. 398 om kreditaftaler, som ændret ved Lov 1991 31. maj, nr. 322.

Kap. 9. Kreditorskifte.

31. gr. Kreditgiveren må i forbindelse med en kreditaftale ikke modtage væksel eller andet særligt skylddokument, der forpligter forbrugeren, og som ved overdragelse kan medføre indskrænkning af forbrugeren's ret til at fremsætte indsigelser vedrørende

aftalen, jf dog stk 2.

Bestemmelsen i stk 1 er ikke til hinder for, at kreditgiver får pant i fast ejendom.

32. gr. Det kan ikke aftales, at der ved overdragelse til tredjemand af de rettigheder, der tilkommer kreditgiveren, sælgeren eller leverandøren af en tjenesteydelse, sker indskrænkning af dennes forpligtelser over for forbrugeren.

33. gr. Forbrugeren kan over for anden kreditor gøre samme indsigelser gældende som over for kreditgiveren, sælgeren eller leverandøren af en tjenesteydelse.

Svíþjóð. Frumvarp til breytinga á sænsku lögunum um neytendalán (frv. 1992/92:83) var lagt fram í apríl á þessu ári og er endanlegri afgreiðslu lokið. Frumvarpið mun taka gildi 1. janúar 1993. Ákvæði varðandi vernd neytanda við framsal kröfuréttinda hafa verið í sænsku lögunum síðan 1977.

16. gr. frumvarpsins. Om kreditgivaren har överlåtit sina rättigheter enligt ett kreditavtal, får konsumenten mot den nye kreditgivaren göra samma invändningar som han vid överlåtelser kunde göra mot överlåtare. Detsamma gäller när kreditgivaren har pantsatt sina rättigheter enligt kreditavtalet.

Vid kreditköp får köparen mot kreditgivares krav på betalning framställa samma invändningar på grund av köpet som han kan göra mot säljaren. Köparen får även invända att han har erlagt betalning till säljaren eller att han har träffat en överenskommelse med denne. Detta gäller dock inte om köparen visste att säljaren saknade rätt att ta emot betalningen eller av grov oaktsomhet underlät att skaffa sig kundskap om detta.

Om köparen på grund av ett kreditköp har anspråk mot säljaren på återbetalning av köpeskilling, skadestånd eller annan penningprestation, svarar kreditgivaren lika med säljaren för att anspråket fullgörs. Kreditgivaren är dock inte skyldig att betala mer än vad han har mottagit av köparen med anledning av krediten.

17. gr Vi kreditköp får kreditgivaren inte ta emot en av köparen ingången växelförbindelse som avser en fordran på grund av

kreditköpet. Han får inte heller till bevis för sin fordran ta emot ett av köparen utfärdat löpande skuldebrev eller någon annan av denne ingången skuldförbindelse som är av ett sådant slag att köparens rätt att framställa invändningar på grund av köpet inskränks om skuldförbindelsen överlåts eller pantsätts till en borgenär som är i god tro.

Första stycket första meningen gäller inte egna växlar som är utställda av banker.

Den som uppsåtligen bryter mot förbud enligt denna paragraf döms till böter.

Noregur. Í Noregi hafa verið í gildi lög um neytendalán síðan 1977 (Lov om Kredittkjøp m.v. nr. 12 fra 1977). Vegna EES samningsins þurfti að gera breytingar á þessum lögum og var breytingarfrumvarp lagt fram í lok ársins 1991. Þar er lagt til að 9. gr. laganna hljóði þannig: For en fordring i forbindelse med forbrukerkredittkjøp må det ikke utstedes veksel. Det samme gjelder annen skylderklæring som ved overdragelse eller pantsetting avskjærer eller innskrenker kjøperens rett til å gjøre gjeldende innsigelser eller pengekrav han, på grunnlag av kjøpet eller kredittavtalen, kunne gjort gjeldende mot den opprinnelige kredittyter, overfor den som i god tro har ervervet dokumentet.

Það sem er undirstrikað er breyting frá lögnum frá 1977.

Finnland. Finnar eru með almenn neytendaverndarlög og fjallar 7. kaflinn í þeim lögum um neytendalán. Þeim kafla var bætt inn í lögin með lögum nr. 385 frá 30. maí 1986.

14. gr. För fordran som grundar sig på konsumentkredit får kreditgivaren inte av konsumenten ta emot sådan växelförbindelse eller annan förbindelse vars överlåtelse eller pantsättning begränsar konsumentens rätt att på grund av köp eller avtal om tjänst göra invändningar gentemot den som i god tro har fått förbindelsen i sin besittning. Sådan förbindelse får kreditgivaren inte heller ta emot av den som lever i gemensamt hushåll med konsumenten.

Vad som stadgas i 1 mom. gäller inte av bank utställd egen

væxel.

Den som i strid med stadgandet i 1 mom. tar emot væxel eller løpande förbindelse får inte åberopa denna. Om gäldenärens rätt att göra invändningar gentemot förvärvare stadgas särskilt.

Eins og þessar lagagreinar bera með sér þá hafa öll Norðurlöndin lagt áherslu á rétt neytandans í samskiptum hans við lánveitendur og sér ráðuneytið enga ástæðu til þess að víka út af þeirri áherslu í sinni löggjöf. Hin Norðurlöndin hafa öll margra ára reynslu af löggjöf um þetta efni og er löngu tímabært að íslensk lög varðandi neytendalán sjái dagsins ljós. Því leggur ráðuneytið til að 21. gr frumvarpsins hljóði þannig: Lánveitanda er ekki heimilt að taka við vixli eða annarri skuldarviðurkenningu af neytanda sem greiðslu eða tryggingu fyrir greiðslu, sem við framsal getur valdið því að réttur neytanda til þess að halda uppi mótbárum glatast. Ekki er heldur heimilt að taka við ávísunum útgefnum af neytanda sem tryggingu fyrir greiðslu í þessu sambandi.

F. h. r.

